

AZ IFJÚSÁGSEGÍTŐ SZAKEMBER KOMPETENCIAHÁLÓJA

AZ IFJÚSÁGSEGÍTŐ SZAKEMBER ELKÖTELEZETTEN, ALKALMAZÁSRA ÉRETT MÓDON, ISMERI AZ IFJÚSÁGHOZ TARTOZÓ EGYÉNEK, CSOPORTOK

1) JELLEGZETES PSZICHIKUS MEGNYILVÁNULÁSAIT, JELLEMZŐJÉT (MŰKÖDÉSÉT)

PSZICHOLÓGIAI – FEJLŐDÉSLÉLEKTANI, SZOCIÁLPSZICHOLÓGIAI KULTÚRÁJA VAN

2) A VONATKOZÓ GENERÁCIÓK KULTURÁLIS SAJÁTOSSÁGAIT
KULTURÁLIS ANTROPOLÓGIAI KULTÚRÁJA VAN

3) A GENERÁCIÓHOZ TARTOZÓ EGYÉNEK, CSOPORTOK ILLESZKEDÉSÉT A TÁRSADALOM SZÖVETÉBE, KAPCSOLATAIT, ÉRTÉKEIT, ASPIRÁCIÓIT, HÁTRÁNYAIT, ESÉLYEIT, STRUKTÚRÁIT

SZOCIOLÓGIAI KULTÚRÁJA VAN

4) ÁTGONDOLT *FEJLESZTÉSI, BEAVATKOZÁSI* STRATÉGIÁKAT KÉPES MEGTERVEZNI, GAZDAG MÓDSZERTÁRRAL ÉRVÉNYESÍTENI, S ÉRTÉKELNI A GENERÁCIÓHOZ TARTOZÓ EGYÉNEK, CSOPORTOK (KÜLÖNBÖZŐ) ESETEIRE
PEDAGÓGIAI, ANDRAGÓGIAI, KULTURÁLIS MEDIÁTORI, „REKREÁTORI” KULTÚRÁJA VAN

5) ISMERI A GENERÁCIÓ ÉRDEKRENDSZERÉT, EZEN ÉRDEKRENDSZER ÉRVÉNYESÍTÉSI ESÉLYEIT, KORLÁTAIT, JOGSZABÁLYI KÖRNYEZETÉT, AZT A POLITIKAI MEZŐT, MELYBEN A GENERÁCIÓS ÉRDEKEK – EGYEZTETVE MÁS ÉRDEKEKKEL –ÉRVÉNYESÍTHETŐK, ÉRVÉNYESÍTENDŐK

JOGI-POLITOLÓGIAI, (KÖZ)IGAZGATÁSI, ADMINISZTRÁCIÓS ÉS GAZDASÁGI KULTÚRÁJA VAN

AZ IFJÚSÁGSEGÍTŐ SZAKEMBER

1. ISMERI

- a gyermekek és fiatalok társadalmi helyzetét, igényeit, szükségleteit, a megismerésük módszereit,
- a jogszabályok, jogok megismerésének, értelmezésének módját, a jogérvényesítés lehetőségeit, módjait,
- a gyerek-korosztály és az fiatalság problémáit és elhelyezkedését a helyi közösségi viszonyrendszerben (partnerségi viszonyok) társadalmi és helyi szinten,
- a gyermek-és ifjúsági korosztály fejlődésének egészség szempontú támogatásának lehetőségeit, és alkalmazza az elsajátított módszereket,
- a gyermek-, és ifjúsági korosztály egészséges személyiségfejlődését segítő, illetve veszélyeztető körülmények körét, előbbiek érvényesülésének, utóbbiak megelőzésének és korai felismerésének, esetleges korrekciójának lehetőségeit és módszereit, legyen tisztában a káros szenvedélyek kivédésének eszközrendszerének gazdagságával,
- az emberi jogok kialakulásához vezető főbb társadalmi és történelmi kontextusokat, az emberi jogokkal kapcsolatos kulcsfogalmakat,
- a nemzetközi és hazai emberi jogi dokumentumokat,
- a helyi, nemzeti, nemzetközi szinten működő intézményeket, amelyek az emberi jogok támogatásán és védelmén dolgoznak,
- a demokrácia fogalmát, a demokráciához kapcsolódó fogalmakat;
- a helyi önkormányzatok működési mechanizmusait,

- a gyermekek és fiatalok jogait és kötelességeit, illetve a rájuk vonatkozó legfontosabb szabályokat,
- a közösség (település) megismerésének közösségi alapú feltáró módszereit,
- a magyarországi kisebbségi csoportok helyzetét, különös tekintettel a cigányok helyzetére), a multi- és interkulturalitás főbb irányzatait, a rasszizmus értelmezéseit,
- a helyi önkormányzatok működési mechanizmusait, az ahhoz kapcsolódó jogszabályokat;
- az önkormányzatok ifjúsági feladatait;
- a települési szinten működtethető ifjúsági szolgáltatások rendszerét, azok céljait, alapelveit, feladatait, tevékenységi körét, módszertanát;
- az érdekegyeztetési lehetőségeket, a párbeszéd lehetséges módszereit a helyi ifjúsági munkában,
- a helyi ifjúsági szervezeteket, kezdeményezéseket,
- a gyermekek és fiatalok, valamint közösségeinek, szervezeteinek, helyi gyermek és/vagy ifjúsági önkormányzatainak, tanácsainak kialakulását, működését,
- az ifjúsági részvétel formáit és lehetőségeit,
- a nemzeti és európai állampolgári kultúra alapelveit,
- az ifjúsági kulturális- és sportintézmények rendszerét,
- ismeri az önkéntesség fogalmát és a hozzá kapcsolódó jogszabályi háttérrel, valamint az önkéntes tevékenységek típusait, nemzetgazdasági jelentőségét hazai és nemzetközi viszonylatban,
- az önkéntes projektmenedzsment alapjait,
- az önkéntes munka és szabadidős kultúra sajátosságait,
- a személyes ifjúságsegítés fogalmát, helyszíneit, formáit,
- az önismeret-fejlesztési és önvédelmi technikákat,
- a segítő kapcsolat szakmai-etikai normáit, az intézményes segítőhelyek szolgáltatásai, működése,
- a rendszeres és folytonos együttlét élményén alapuló ifjúsági programok típusait, lehetséges fajtáit;
- a csoport fejlődésének szabályait, a csoportdinamikát,
- a közösségi segítő szakmák jellemzőit, fogalmát, alapelveit és etikai problémáit;
- a közösségi fejlesztőmunka ifjúsági vonatkozásának főbb példáit;
- a gyerekek, fiatalok korosztályi és helyi szükségletei megismeréséhez alkalmazható közösségi módszereket; a fiatalok cselekvési orientációját, a főbb közösségi tervezési, menedzsment és a nyilvánosságot szervező módszereket,
- a kommunikációt segítő és gátló tényezőket, az asszertív viselkedés mintáit, az érzelmi intelligencia fogalmát és szerkezetét, a csoportban érvényesülő együttműködés jelentőségét,
- a virtuális ifjúsági munka tereit, eszközrendszerét és sajátos viszonyait,
- az önkéntes tevékenységhez kapcsolódó értékeket, értelmezi az önkéntes tevékenységet az egyén, és a társadalom szempontjából,
- azokat a csatornákat, amelyeken keresztül tudomást szerezhet azokról az önkéntes programokról és lehetőségekről, amelyek a leginkább illeszkednek a személyes és/vagy szakmai tevékenységéhez,
- a közösségi segítő szakmák jellemzőit, fogalmát, alapelveit és etikai problémáit;
- a nemformális és informális környezetben zajló tanulás fogalmát, sajátosságait, módszereit,
- a pályaaorientáció és karriertervezés legfontosabb lépéseit, az álláskeresés hatékony és naprakész technikáit, az életvezetési és karrier tanácsadó irodák működését és tevékenységét,

- az önkéntes tevékenységben rejlő tanulási lehetőségeket, az önkéntes tevékenység által fejleszhető kompetenciákat,
- az infokommunikációs technológiák alkalmazásának előnyeit, lehetőségeit és lehetséges kockázatait, korlátait, maga is „digitális (írás)tudó”.

AZ IFJÚSÁGSEGÍTŐ SZAKEMBER

2. KÉPES

2.1. komplex tudását alkalmazva érvényes diagnózisok készítésére a feladatköréhez tartozó jelenségek világában

- az értéksokféleség (-diverzitás) felismerésére,
- a szükségletek és az erőforrások feltárásának módszereinek alkalmazására, az emberi szükségleteket és a szükséglet-kielégítés hiányainak értelmezésére,
- tájékozódni a diverz, sokféle ifjúsági környezetben,
- felismerni azokat a társadalmi problémákat, amelyek orvoslásához hozzájárul az önkéntes munka,
- azonosítani azt/azokat a társadalmi csoportot/csoportokat, amelyhez tartozik és egyéni elköteleződés esetén hajlandó önkéntes tevékenységben való részvételre,
- felismerni a társadalmi egyenlőtlenségeket és az elnyomást.

2.2. komplex tudását alkalmazva hatékony tervezőmunkára a feladatköréhez tartozó jelenségek világában

- a sokrétű információszerzésre, rendszerezésre,
- azonosítani azt/azokat a társadalmi csoportot/csoportokat, amelyhez tartozik
- a gyermekkorosztály és az ifjúság körében kifejtett tevékenységek motivációs hátterének megismerésére az egyéni szakmai fejlődési lehetőségek tükrében,
- önálló munkával vagy partnereivel önkéntes projekt tervezésére,
- azonosítani az önkéntes tevékenység értéknövelő hatását a munkaerőpiacon és más társadalmi szférákban,
- pedagógiai folyamatok tervezésére,
- nem-formális vagy informális (valóságos vagy virtuális) tanulási környezetben lebonyolítandó folyamatok tervezésére,
- követni a munkaerőpiac folyamatos változásait.

2.3. komplex tudását alkalmazva, hiteles diagnózisokra épített érvényes tervek alapján az ifjúságüggyel összefüggő folyamatok, fejlesztő beavatkozások, programok, projektek sikeres lebonyolítására

- a tevékenységéhez szükséges, hiteles információk megtalálására, a tények kritikai érzékkel való kezelése, az előítéletek és a részrehajlás, a manipuláció különböző formáinak felismerése, megalapozott ítéletalkotásra épülő döntéshozatal;
- felismerni a környezetében, mindennapos tevékenységében megjelenő emberi jogi vonatkozású kihívásokat, az emberi jogok képviselőjére és védelmezésére,
- érzékeny a szolgáltatást igénybe vevő problémára, és képes legyen támogatni a szocializációs, életvezetési és mentálhigiénés nehézséggel küzdő fiatalokat a tanácsadások és szolgáltatások igénybevételeiben,
- eligazodni a gyermek-és ifjúsági munkával, az önkéntességgel foglalkozó intézmények között, ismeri az önkéntességgel foglalkozó legjelentősebb programokat, szervezeteket

hazai és nemzetközi szinten. Érdeklődik az önkéntes állampolgári szerepvállalás iránt, tiszteletben tartja a társadalmi sokszínűséget és az emberi jogokat a helyi gyermek- és ifjúságpolitika alakításában,

- hatékony tevékenységre, együttműködésre különböző csoporthelyzetekben, empátia és mások bizalmának elnyerésére,
- az ifjúsági folyamatok generálására, az ifjúság érzékenyítésére.
- Képes az önkéntes tevékenységet sikeresen megvalósító konstruktív kommunikációra, felismeri az egyéni és a kollektív felelősségvállalás fontosságát,
- a gyermekeket, fiatalokat és közösségeiket és szervezeteiket, az érdekeik, szándékaik megfogalmazásában, képviselőként támogatni,
- a gyermekeket és fiatalokat a kollektív cselekvés és tanulás által a közéletben való részvételre felkészíteni,
- a gyermekeket, fiatalokat és közösségeiket, szervezeteiket, helyi gyermek- és/vagy ifjúsági önkormányzatukat, tanácsukat támogatni abban, hogy megértsék, és értelmezni tudják a helyi közügyek szereplőinek sajátos kéréseit, igényeit, azok hátterét, motivációját,
- önkéntes projekt megvalósítására,
- az értő figyelemre és hatékony kommunikációra,
- segítő beszélgetés vezetésére, konfliktuskezelésre, problémamegoldásra,
- interkulturális kommunikációra és együttműködésre,
- képes az önkéntes tevékenységet sikeresen megvalósító konstruktív kommunikációra, felismeri az egyéni és a kollektív felelősségvállalás fontosságát,
- a konfliktushelyzetek pozitív kimenetelű megoldására,
- felkarolni, szupportív módon segíteni a fiatalok és szervezeteik kezdeményezéseit;
- az ismeretek gyakorlati alkalmazása során: az értő figyelemre és hatékony kommunikációra, a sokrétű információszerezésre, rendszerezésre,
- az információk nyújtására, a problémák felismerésére és megoldására, a konfliktuskezelésre, a hatékony együttműködésre,
- felismerni az ifjúságsegítő szerepből adódó lehetőségeket az egyes szolgáltatási szinteken;
- az ifjúsági munka módszereit, eljárásait alkalmazni;
- a helyi ifjúsági szolgáltatási rendszereket létrehozni, működtetni;
- ifjúsági programokat, rendezvényeket szervezni;
- koordinálni a helyi ifjúsági munka szereplőit (egyén, ifjúsági közösség, civil szervezetek, önkormányzat, intézmények);
- a képzési tevékenységekben résztvevők személyiségének, ismereteinek készségeiknek és képességeiknek a fejlesztésére, releváns attitűdjeik irányítására, csoportok, közösségek alakításának segítésére, fejlesztésére,
- támogatni a fiatalok önkifejezési törekvéseit.
- az alapvető elsősegélynyújtási ismereteinek alkalmazására.
- azonosítani az önkéntes tevékenység értéknövelő hatását a munkaerőpiacon.
- hatékonyan segíteni a fiatalokat a korai tudatos élettervezésben, a pályaorientációban és a naprakész álláskeresési technikákban, követni a munkaerőpiac folyamatos változásait.
- az aktuális infokommunikációs technológiák (népszerű online és mobiltechnológiai alkalmazások) használatára,
- követni a technológiai fejlődés fősodorát,
- alkalmazni az ifjúsági munka módszereit virtuális környezetben (létrehozni, működtetni virtuális közösségeket),
- nem-formális vagy informális tanulási környezet létrehozására, megszervezésére, ilyen környezetek létrejöttének facilitálására,

- a nemformális tanulási környezetben alkalmazott módszerek használatára,
- saját tanulási folyamatának önálló, hatékony irányítására,
- rendelkezik alapvető tanulási, magasabb szintű gondolkodási készségekkel (nyitottság, problémamegoldás, kritikai gondolkodás, IKT-használat),
- a különböző vélemények, nézetek meghallgatására, saját jogainak és mások jogainak képviselésére.

2.4. ifjúságüggyel összefüggő folyamatok, fejlesztő beavatkozások, programok, projektek sikeres lebonyolítása érdekében minőségbiztosítási eljárások működtetésére

- a tényezők jelenléte és hatásai közötti összefüggések megállapítására,
- projekt tervezésére, megvalósítására, értékelésére és a szükséges dokumentáció elkészítésére,
- szakmai együttműködésre és kommunikációra,
- a gyakorlatok tanulási folyamatba való beépítésére, kivitelezésre, vezetésére, a visszacsatolások irányítására és az értékelésekre,
- az egész életen át tartó tanulásra, és saját szakmai pályafutásának irányítására.

2.5. ifjúságüggyel összefüggő folyamatok, fejlesztő beavatkozások, programok, projektek értékelésére

- projekt értékelésére és a szükséges dokumentáció elkészítésére,
- a pedagógiai értékelés változatos eszközeinek alkalmazására,
- szakmai fejlődésben elkötelezettségre, önművelésre.

AZ IFJÚSÁGSEGÍTŐ SZAKEMBER

3. ELKÖTELEZETT

- az egyéni és a kollektív felelősségvállalás fontossága iránt,
- aktív szerepet vállalni az emberi jogi értékrend figyelembevételére, gyerekek, fiatalok emberi jogi nevelésében,
- az ifjúság demokratikus, közösségi és közjóért való cselekvése mellett,
- a helyi önkormányzás, mint a helyi közügyekben való részvétel fontossága iránt;
- a helyi demokratikus döntéshozatali rendszer kapcsán a fiatalok bevonásának jelentősége mellett;
- a cselekvő polgári attitűd kialakítása mellett,
- az érzékenység kialakítása/növelése mellett a sokféleség, a kulturális másság, az interkulturalitás, és a társadalmi igazságosság kérdéseiben,
- saját, a többségi és kisebbségi identitásokra való reflektálás szükségessége mellett,
- az emberi méltóság iránti érzékenységben, az önbecsülés és mások megbecsülése társadalmi, kulturális, nyelvi vagy vallási különbözőségektől függetlenül,
- a másság értéként való tiszteletében,
- generációk kölcsönösségi viszonyai iránt,
- a gyermek és ifjúsági korosztállyal való foglalkozás sajátosságai iránt,
- az ifjúságsegítői szerepek minőségi megjelenítése iránt,
- a fiatalok és speciális érdekeik kifejezésében, és érvényesítésében,
- a fiatalok társadalmi részvételének, közösségi aktivitásának fejlesztésében,
- a gyermekek és fiatalok öntevékenységének, érdek- és jogérvényesítő tevékenységének elősegítésében,

- a helyi ifjúsági élet szereplőinek együttműködése iránt;
- a fiatalok értékeinek tisztelete, a sokféleség elismerése, a másság tisztelete iránt;
- a fiatalok élethelyzetéből adódó problémák kezelése iránt,
- a fiatalok hatékony életvezetésének segítése mellett.
- LLL fontossága iránt,
- az online és offline ifjúsági munka komplex szemlélete (egyenrangúsága és egymást kiegészítő jellege) iránt,
- a folyamatos technológiai fejlődés trendjeinek (új kommunikációs, közösségi alkalmazások) követése és alkalmazása mellett,
- az innovativitás iránt.

Összeállította: Dr. Trencsényi László